

Penitenciarele Noastre

— — — — —

**Istoric.-Recidiva.- Munca penală.- Modalitățile regimului
penitenciar (după sistemul Crofton).- Casele de edu-
cațiune corecțională pentru minori.- Închisorile de
femei.- Concluziune: Trecerea Închisorilor sub
dependința Ministerului de Justiție.- Reor-
ganizarea Serviciului Administrativ.**

— STUDIU COMPARATIV —

DE

I. Constantinescu-Mion

— — — — —

BUCUREȘTI

Tip. Rosenthal & Gold, Calea Moșilor 90
1911

Prețul 1 Leu

3
9c36

PENITENCIARELE NOASTRE

— STUDII COMPARATIVE —

Mos prisons

Historique - Recidive - Travaux forces -
Modalités du régime pénitentiaire -
Maisons d'éducation correctionnelle pour
mineurs - Prisons pour femmes -
Conclusion: Transfert des prisons sous
la dépendance du Ministère de la Justice -
Réorganisation du service ad...

- Etude comparative -

par

I. Constantinou - Miron
Sous chef de bureau à la Direction
des prisons.

Bucarest (Roumanie).

INTRODUCERE

In timpurile vechi, anterioare legiurilor noastre scrise, pedeapsa o da domnitorul, după capriciul lui.

Pe lângă Domnitor sau Voevod mai erau însă și Bocrii, cari pedepseau tot după plac pe cei legați de pământurile lor.

Pedepsele se executau prin beciurile domnești sau boierești, după cum porneau de la Domnitor sau Boer.

Și osânditul era târât într'o gropniță adâncă, întunecoasă și lipsită aproape cu totul de lumină și aer, care'l trimțea cât mai curând în lumea celor duși.

Apropiindu-ne de timpurile noastre începem să găsim un început de control dat Marelui Armaș, care prin sub-alternii lui trebuia să vadă și să se încredințese dacă pedepsele se executau așa după cum obiceiul și dispozițiunile domnești, le cereau.

Prin urmare, dacă nu găsim dispozițiuni scrise de felul cum trebuiau conduse localurile de pedeapsă, găsim totuși un control, care se execută de unul din cei mai înalți demnitari ai țării.

Primele dispozițiuni scrise relativ la închisori le găsim în Regulamentele organice și se aplic pentru

prima oară în Muntenia în 1831 iar în Moldova în anul următor.

Acum începe un nou fel de a se privi insul condamnat, și a se înțelege care e rostul pedepsei.

În 1833 în Muntenia apare chiar un Regulament al temnițelor votat de Obșteasca Adunare, regulament care constituie și începutul de organizare al închisorilor.

În Moldova Principele Grigore Ghica în 1852 aduce după ce încearcă o organizare a temnițelor cu Postelnicu Anastasie Panu, pe francezul Ferdinand Dodun des Perrières, pe care-l angajează cu contract, și acesta colaborează în 1862 «Regulamentul pentru organizarea serviciului stabilimentelor penitenciari» dându-i-se conducerea acestui serviciu pe care-l are și după Unirea Principatelor până la 1876.

La 1865 punându-se în aplicare codul penal și de instrucție criminală, regulamentul arătat ne mai corespunzând principiilor codicelor noastre penale, trebui modificat și ast-fel apăru Reg. din 1874 opera aceluiași autor, regulament care deși bun în principiile generale nu s'a putut aplica și nici modifica în punctele lui defectuoase.

Superioritatea necontestată a legii și reg. lui Ferdinand Dodun des Perrières, constă în regimul condamnaților care prevede pe cel celular Auburnian (mixt) pentru toți condamnații, de toate categoriile și pe tot timpul osândeii și pe cel Filadelfian (absolut) pentru recidiviști iar cu privire la aresturile preventive, care constituie primul focar de contagiune criminală, regimul celular absolut și pentru preveniți și pentru condamnați.

Defectuositatea lui constă în neconcentrarea administrațiunii tuturor închisorilor în atribuțiunile Direc-

ției Generale și în faptul că aresturile preventive au un alt regulament decât cele centrale...

* * *

Sigur că timpul aduce noi concepții,—și autorii moderni au dat o altă soluțiune pedepsei — o soluțiune cât mai moralizatoare — s'au creat și aplicat sisteme noi cu rezultate mai bune decât cele pe cari ni le oferă legea lui Ferdinand Dodun des Perrières, — dar dacă această lege ar fi fost aplicată cu stricteță de la început încă, rezultatele executării pedepselor ar fi fost altele decât cele pe care ni le dă penitenciarele noastre și nu ne-am fi putut plânge de contagiune, și ceiace e și mai trist, n'am fi putut spune că închisoarea nu e la noi astăzi, decât o școală de corupțiune și viciu și că deținutul la liberare iese mult mai corupt și mai pervers decât când a intrat să-și isprăvească pedepsa și să se corijese.

* * *

Prin urmare, voi arăta în prim rând, că neaplicarea legii noastre penitenciare este foarte periculoasă și ca atare se impune o cât mai urgentă aplicare a dispozițiunilor cari trebuiau aplicate încă de acum 37 de ani, — sistematizând materia așa fel ca să se vadă unde duce viața în comun a deținuților, pericolul neocupării lor, lipsa unui personal selecționat anume pentru conducerea acestor stabilimente, cum își îndeplinesc misiunea, funcționarii similari străini și cum ar trebui format personalul nostru — voi vorbi tot în acest sens despre casele de educațiune corecțională pentru minori și despre închisorile de femei, voi schița superioritatea regimului progresiv, inspirat de Irlandezul Crofton, voi arăta avantajele pe cari le-ar avea

această instituțiune dacă ar fi sub dependența Ministerului de Justiție, atingând și chestiunea reorganizării Serviciului Administrativ, de care legea și regulamentul nostru din 1874 se ocupă foarte puțin și în mod incomplet.

Am speranța că ideile ce pun în această broșură, va atrăgea atențiunea cuvenită, reprezentanților noștri din Guvern și Parlament și că nu se va întârzia de a se intra cât mai curând în prevederile legii penitenciare.

Nu mă îndoiesc că va contribui și Direcțiunea generală la aceasta, mai ales că se găsește astăzi în capul acestei instituțiuni, o persoană foarte distinsă, cu un foarte frumos trecut administrativ și în destul de competentă pentru a contribui la aceasta.

Recidiva

Până mai acum câte-va decenii—cam pretutindeni—rău făcătorul trimis să-și ispășească greșeala în vre-o închisoare, era considerat ca pierdut cu totul pentru societate, căci se știa că odată închis, contactul îl va corupe cu totul, că la liberare va fi mai perwers, mai rău, mai periculos și mult mai de temut de cât când a intrat să-și execute pedeapsa.

De aceia, sociologii, oamenii de legi, umanitariștii și filantropii, în ultimul timp au căutat mijloacele de „îndreptare morală, a acelor cari, când treceau pragul unci închisori, erau pierduți pentru societate și destinați a fi prada crimei“. (Berenger de la Drôme).

S'au creat astfel două sisteme: *celular, solitary confinement, auburnian*, ale cărui baze sunt: noaptea izolați în celule, ziua împreună la lucru, însă sub regimul tăcerii,—experimentat pentru prima oară în Auburn (New-York) la 1823, și *sistemul filadelfian sau celular absolut*, introdus la 1829, în închisoarea *Cherry* din Filadelfia, care ordonă separațiune completă, absolută și continuă.

Ținând seamă de data aplicării acestor sisteme, dăm părerea dinstinsului *Leveillé*, profesor de drept penal la facultatea juridică din Paris, asupra regimului filadelfian, aplicat astăzi în mai toate Statele Europene pe care o găsim exprimată astfel în *Revue penitenciare*:

„Sunt convins în sufletul și conștiința mea, că cea mai mare parte dintre acești nenorociți supuși regimului celular absolut continuu,—sunt—cei care n'au pierit—atinși în doză variabilă de cea ce alieniștii numesc *delir de persecuție*“.

Cel'alt sistem, auburnian, celular mixt, ș'a găsit

partizanii lui, care l'au susținut și adoptat, zicând că nu trebuie să ne gândim numai la represiunea vinovaților, ci alta este datoria societății actuale, mai urmană, mai conștientă, care dacă nu cere chinuirea vinovaților, tinde spre îndreptarea lor.

Vom vedea care au dreptate, din rezultatele experiențelor făcute de statele străine.

Înainte însă vom spune și vom arăta că în penitenciarele noastre ar trebui să se aplice ambele sisteme, după condamnățiune și conform legii noastre din 1874, și cu toate acestea, starea de fapt e regimul în comun, iar datele statistice ne arată că numărul recidiviștilor crește mereu, că recidiva ia proporții îngrijitoare.

Și atunci va trebui să arătăm în mod cinstit, că deși rolul închisorilor, în primul rând, ar fi combaterea criminalității, îndreptarea morală și lecuirea sufletească a vinovaților, ele nu sunt decât niște pepiniere de răufăcători, care-i alimentează și-i fac mai feroci la liberarea lor.

Că așa este, nu e discutabil; cu toate acestea voi da câteva rânduri dintr'o lucrare a d-lui *C. Rădulescu*, fost Sub-Director General al închisorilor, un distins avocat, care sprijină afirmațiunea mea: „*Micii copilași vagabonzi, care furnică ziua pe străzile orașelor, fără sprijin moral, și fără nici un adăpost noaptea, încep prin a alimenta aresturile preventive* (unde încep prima școală), *pe urmă Mislca* (continuă școala) *apoi închisorile de reclusiune* (și-o desăvârșesc N. A.) *pentru a termina cu munca silvică, unde mor după ce au parcurs toată gama criminalității...*

Va să zică închisorile noastre își îndeplinesc foarte puțin scopul,—nu corespund de loc principiilor cari ar trebui să le călăuzească și pe care legiuitorul nostru din 74 le-a avut în vedere, — milioanele pe cari statul le cheltuiește anual parcă ar fi aruncate ca răsplată a faptelor lor criminale,—și cu toate acestea în capul acestei instituțiuni sunt și au fost oameni de vază, cu cultură specială, dornici de muncă și profacere, devotați chestiunilor pe cari le arăt,—care știu că corupțiunea, viciul și imoralitatea a celei mai per-

verse școli se practică sub ochii neputincioși ai administrațiunei.

Viața în comun a condamnaților este principala cauză care împinge la recidivă. Ilustrez această părere cu chiar constatările făcute de cei în drept: cel vinovat pentru vr'un delict, care l'a făcut să fie condamnat 2 ani d. ex. stând alături de rău făcătorii de profesiune, este fascinat de povestirile emoționante ale acestora, e atras de propunerile lor, e făcut adept de eroul, care-l umple de admirație și iată că din timidul condamnat care a pășit tremurând pragul închisorei, iese un pervers, — rezultatul contagiunii criminale — gata la săvârșirea a noi fapte, mult mai grave,—iată-l deci recidivist (*C. Rădulescu*).

Prin urmare s'ar impune o grije deosebită din acest punct de vedere, dacă dispozițiunile legii noastre penitenciare, ar fi defectuoase, dacă ar admite regimul în comun al condamnaților.

Cum însă, această lege spune că în toate închisorile noastre preventivo și centrale, regimul legal este cel celular, absolut și mixt, după împrejurări, nu rămân decât posibilitatea aplicării acestei logi și răspunderea morală a acelor care nu înlesnesc această aplicare.

Trecând mai departe, ne întrebăm, ce educațiune corecțională primesc condamnații, ca să fim siguri că la liberare, vor fi oameni de bine, cine le dă această corecțiune, după ce sisteme, care e dar educațiunea morală pe care o primește un deținut?

Recidiva crește, pentru ca cei ce ar trebui să răspundă cu fapta la întrebările de mai sus, — nu posed nici un fel de cunoștințe speciale, și ca atare nu sunt — în majoritatea cazurilor — în măsură, să se ocupe de această îndreptare morală.

Pentru aceasta ar trebui un personal apt — cu cultură — nu titluri academice—ci o cultură specială—și în susținerea acestei păreri aduc sistemul francez, care are o școală specială, în care se predă studii penale și de clinică penitenciară, și îndrăznesc chiar a propune înființarea acestor cursuri, cari pentru mo-

ment să se publice și trimeată întregului personal, ca mai târziu să se poată prezenta demni de misiunea lor, la concursuri, să obțină certificate, și o îmbunătățire a stărcii lor și mai ales stabilitatea elementelor folosite — și sigur că având un personal pregătit, ar putea să se ocupe mai conștiincios și cu mai mult folos în această direcțiune.

O altă chestiune de mare importanță, referitoare la recidivă este desigur și pregătirea condamnatului pentru liberare.

Nu este permisă trecerea bruscă de la cea mai completă detențiune la o libertate absolută, pentru considerațiuni foarte naturale, căci acel care a trăit 10—15 ani în privațiunile cele mai mari, iese însetat și dornic de orice fel de plăceri, și dacă a muncit și agonisit în zilele de pedeapsă vro-o sumă apoi o aruncă în orgii, trezindu-se după foarte puțin timp, fără nici un ban și prin urmare fără posibilitatea de a-și creia un mijloc cinstit de trai, prin muncă.

Prin urmare și în această direcțiune ar trebui să se lucreze,—iar în privința rezervei bănești, care ar putea ajuta pe liberat, va trebui să vedem cum se procedează în alte părți, și, de se poate, să adoptăm acele mijloace.

În *Norvegia* se numește, în aceste cazuri, un fel de tutore, și lui i se încredințează capitalul ce se cuvine liberatului, cu obligațiunea de a-i cumpăra instrumentele necesare meșteșugului ce condamnatul a învățat în penitenciar, iar din rest nu-i dă decât treptat;—totdeodată, autoritatea comunală îl are în vedere supraveghindu-l de aproape, mijloc care dă cele mai bune rezultate, și care și la noi s'ar putea foarte ușor aplica, mergându-se chiar mai departe, de a se da prin autoritatea comunală aceste sume, și ar îndeplini în acest caz dublu scop, și de a-l ajuta și de a-l supraveghia.

Termin acest capitol recomandând o cât mai urgentă aplicare a legii noastre penitenciare, care este destul de bună în ceea ce privește înlăturarea corecțiunii; adăugând, că ea prevede pentru închisorile centrale, regimul celular mixt, pentru cele speciale re-

cidiviștilor, regimul celular absolut, iar pentru aresturile preventive tot acest regim, care dacă este prea aspru, este totuși, merit a înlătura orice corupțiune.

Adăog de asemeni, în privința personalului conducător al acestor stabilimente, deccamdată stricta aplicare a legii care impune oare cari condițiuni, și formarea lui prin publicarea de studii de știința penitenciară comparată, noțiuni de medicină legală și mintală, noțiuni de psihologie, publicarea de conferințe educative, etc.

Prin urmare, se impune, aplicarea legii în toate punctele ei și formarea unui personal apt, care să poată influența asupra moralului condamnaților și care să-și dea seamă de ce va să zică liberarea unui rău făcător, preparându-l pentru o viață corectă.

Munca Penală

Vorbind despre munca penală, va trebui să arăt scopul întrebuițării acestei munci, cum a fost înțeleasă în alte țări, importanța ce i s'a dat și condițiunile pe care trebuie să le îndeplinească spre a-și putea ajunge scopul...

*

„Consider că cea mai înaltă datorie ce se impune administrației închisorilor, este aceea de a se căuta prin toate mijloacele posibile, să ocupe pe arestați cu lucrări folositoare spre a nu-și întrebuința timpul cu preocupări vătămătoare moralității și ordinii... spune între altele fostul director Gr. I. Dianu prin ordonanța cu Nr. 834/96...

Prin urmare, încă din 1896 s'a căutat să se dea un deosebit interes și la noi muncii penale, care dacă n'a dat rezultatele așteptate, trebuie să atribuim aceasta, încurajerei ce s'a dat în această direcțiune, mijloacelor de care s'a dispus și faptului că și astăzi

nu sunt ocupați de cât maximum 60 % din condamnați.

*

La început și până mai deunăzi, această muncă nu era bine definită, căci erau state și încă din cele mai înaintate în cultură, ca *Englita*, care înțelegând pericolul de a stă neocupat un om viciat, introdusese sistemul unei munci pe cât de chinătoare, pe atât de neproductivă. E vorba de *Tread Mill*, o roată cilindrică, pe care condamnatul trebuia să o învârtăască cu picioarele, susținându-se de o bară fixă.

Găsim dar, o muncă neproductivă, neavând alt scop decât de a obosi și tortura pe condamnat.

Pe când în *Englita* era o astfel de muncă, care astăzi s'a schimbat cu totul, în *Franța*, *Austria*, *Italia*, *Prusia* și chiar în *Rusia* și foarte de mult în *Belgia*, s'a înțeles că orică muncă penală trebuie neapărat să îndeplinească următoarele două condițiuni: să fie folositoare și moralizatoare. Adică, condițiune absolută, să fie cât mai productivă, pentru ca din această muncă să-și reia și statul partea lui și să revină și condamnatului o sumă pe care odată s'o poată întrebuința cu folos.

La noi din cele mai vechi timpuri, s'a înțeles — fiind vorba de această muncă — că trebuie să fie productivă și găsim în istoria contemporană, următoarele rânduri:

„Pentru ca arestații să nu stea în trândăvie prin pușcării și grosuri și să-și scoată hrana și celălalte cheltuieli, erau puși la tot felul de munci publice.

Prin ultimul raport prezentat Ministrului de Interne în 1907 s'au pus următoarele considerațiuni relativ la munca penală:

„Munca sustrage pe deținut dela trândăvie, care este isvorul tuturor viciilor, ea satisface necesitățile fizice prin mișcare și exercițiul corporal, indispensabil sănătății, dă pedepsei un caracter reformativ și înlesnește deținutului un câștig oarecare, îl prepară pentru o viață cinstită, asigurându-i existența la liberare și tot ca îl consolează în singurătatea celulei...

Prin urmare, munca penală îndeplinind două scopuri; unul educativ și altul economic, ar trebui organizată cât mai sistematic, spre a nu mai da rezultatele din 1907, când 4000 de condamnați n'au putut produce într'un an—ceceace fac 1.200.000 de zile de lucru — decât 187.224 lei și 52 bani, adică repartizându-se pe individ n'au putut câștiga decât ceva mai mult de zece centime pe zi.

Acest produs doritoriu se datorește faptului că nu toți condamnații pot lucra, că abia dacă 60 la sută produc, că nu au ce lucra, că lipsește încurajarea comenzilor, că nici statul nu le dă de lucru,—și să ne amintim iarăș de milioanele ce se cheltuiesc cu acești bolnavi sociali și să înțelegem că ar trebui să se organizeze munca tuturor închisorilor astfel ca să se înlăture cu totul sistemul antreprizei, să se utilizeze munca penală și să se încurajeze cât mai mult de stat, care este atât de interesat moralicește în exploatarea ei.

Păcatul neîncurajării muncii penale, l'au făcut cei drept și alte state.

Astfel au fost lucrurile în *Franța* până la 1906, când, după intervenția celebrului *Leveillé*, Camera franceză invită pe miniștrii să se înțeleagă cât mai curând, pentru ca statul să consume direct produsele muncii penale.

Și, acest penalist nu s'a înfricoșat de criticele ce i s'au adus de economiști, pentru că nici acolo, după cum nici la noi, nu se poate susține în mod serios, ca această muncă ar concura producțiunea liberă, pentru că concurență ar fi numai atunci când s'ar pune în comerț produsele acestei munci, — cum însă el n'a cerut Parlamentului decât ca statul și autoritățile să și furnizeze cele trebuincioase direct dela închisori, — nu se poate vorbi de concurență.

Încurajându-se munca penală s'ar ajunge în prim rând la ocuparea tuturor deținuților, iar în al doilea s'ar putea realiza beneficii însemnate pentru stat s'ar putea chiar acoperi cea mai mare parte din cheltuielile de întreținere și s'ar putea ajunge ca fiecare deținut, prin muncă să câștige o sumă oarecare, care

să-i folosească odată, și în afară de acestea, rezultatul ar fi că fiecare deținut ar avea o meserie, pe care s'o poată exercita la liberare.

Ar trebui prin urmare ca statul să acorde în prim rând sumele necesare pentru o cât mai întinsă organizare a acestei munci, în așa fel ca fiecare deținut să fie ocupat — și aceasta mai ales din punct de vedere educativ, — și în al doilea, să utilizeze această muncă, care ar acoperi în foarte scurt timp cheltuielile făcute, — și ar mai avea datoria să înlăture antreprenorii care speculează astăzi această muncă, după cum au făcut mai toate statele — căci sigur că această speculă descurajează și revoltă pe condamnat și în atare caz sistemul muncii penale nu mai îndeplinește nici una din condițiunile pe care le-am arătat, nu mai o nici consolatoare, nici reformatoare, nici productivă.

Trebue neapărat *stăruința* în organizarea muncii penale, interes în această chestiune și mai cu seamă *un altfel de a se privi* soarta condamnaților.

Modalitatea regimului

Prin cap. I am arătat că legea noastră penitenciară dacă ar fi aplicată, ar înlătura în prim rând recidiva — și e foarte important aceasta — și am spus că starea penitenciarelor noastre implică o cât mai urgentă și strictă aplicare a legii.

Vorbind însă științificește, această lege deși ar trebui cât mai neîntârziat aplicată, totuși nu mai corespunde cu principiile moderne, *căci pedeapsa nu e legitimă decât în măsura în care este utilă, și nu este admisibilă decât cu condiție de a fi reparabilă* (Guyon Dessaigne).

Pentru aceste considerațiuni voi trata prin acest capitol, modalitățile ce cred că ar trebui aduse regimului penitenciar, modalități prin care să se influențeze cât mai mult asupra condamnaților, din punct de vedere *moralo-educativ*.

Mă voi ocupa astfel de *sistemul progresiv*.

Acest sistem cuprinde combinate regimurile pe care le-am schițat în capitolele precedente: *celular absolut* și *celular mixt*, și acest sistem îndeplinește în cea mai mare măsură corijarea și îndreptarea morală a deținuților.

Din aceste cauze în știința penitenciară acest sistem este considerat astăzi ca cel mai bun. Este opera unui specialist care s'a ciocnit de toate inconveniențele sistemelor anterioare, și arată aceasta prin «*Progressive amelioration of prisoners treatment*» (1856).

E vorba de Crofton fost Director General al Inchișorilor din Irlanda care a rezolvat această chestiune, combinând sistemele anterioare în sensul că executarea pedepsei *trebuie să treacă prin mai multe faze*.

Dupe acest sistem, un condamnat la zece ani d. ex., găsește în închisoare în prim rând *celula* (după *sistemul filadelfian*) care i lasă prima și cea mai puternică impresie.

În celulă este ținut câteva luni, în sistemul cel mai absolut, nevăzând și necomunicând cu nimeni, nici chier cu gardionii.

Este *prima perioadă* în care condamnatul trebuie să dea dovadă de perfectă supunere și de grozavă pocăință pentru ca să poată fi trecut dela un regim *ultra-aspru*, în faza a doua a executării pedepsei, în *atelier*, unde ziua lucrează în comun însă sub regimul tăcerii, iar noaptea e izolat (*sistem auburnian*). Aci lucrează numai pentru administrație, și, cum munca penală este organizată, produce atât că scoate cheltuielile ce s'a făcut cu el în prima fază a executării pedepsei și din cea de a doua, așa că se compensează cheltuielile făcute de stat cu întreținerea lui.

În atelier trebuie să dea dovadă de cea mai bună purtare și de cea mai grozavă pocăință pentru a putea fi trecut în faza a treia a executării pedepsei, (cam după 4 din 10 ani), care este și mai ușoară. Tot de odată însă e și pedeapsa retrimiterii la celulă pentru cea mai mică abatere dela disciplină.

Sigur însă că interesul condamnatului este să se poarte cât mai bine pentru a putea ajunge în ultima

fază—când va căpăta o semilibortate, va putea produce și oprî pentru el ceia ce câștigă.

Astfel că, purtarea bună îi poate reda libertatea cu mult înainte de expirarea pedepsei; această libertate este însă revocabilă, și tocmai în această măsură, constă superioritatea regimului. Condamnatul se știe supravegheat de aproape și știe sancțiunea oricărei abateri: pierderea libertății de care de fapt se bucură și retrimiteră lui la celulă. Mai știe, că purtându-se bine, libertatea provizorie va deveni definitivă, cu doi, trei ani înainte de expirarea pedepsei.

Așa dar, văzând sistemul progresiv, fazele prin care dupe el trebuie să treacă executarea pedepsei, sigur că nu putem decât să ne convingem că acest sistem este cel mai legitim, neaplicând pedeapsa de cât în măsura ce e necesară.

* * *

Pun chestiunea greutăților ce ar întâmpina întrecuterea acestui sistem la noi:

În primul rând ar fi desigur o ciocnire cu codul penal, care de altfel n'ar prezenta nici o dificultate—modificându-se câteva articole referitoare la regimul penitenciar.

Partea care prezintă reala dificultate este cheltuiala ce ar necesita construcțiunea penitenciarelor celulare.

Statul are însă datoria să se ocupe și de această chestiune, să facă sacrificiile ce necesită aceste construcțiuni, mai ales că ar putea să se despăgubească din chiar produsul condamnaților, în mod treptat, plătindu-se anuitățile din această muncă.

Chestiunea este mai mult economică, și va naște desigur detali.

Dar aceste construcțiuni ar mai avea inconvenientul că ar temporiza această schimbare de regim.

Însă s'ar putea înlătura și acest inconvenient prin construcțiuni provizorii, la care s'ar utiliza munca condamnaților, cum s'a făcut de alt-fel și în Anglia la *Varmoodsrubs* și în Franța la *Caen* în 1904.

Iarăși, munca penală ar trebui pusă pe alte baze, și aci câte-va chestiuni de detaliu: *înlăturarea speculatorilor acestei munci, numirea de maeștri capabili concurarea Direcțiunii Generale la diverse licitațiuni ale Statului* (pentru atelierile sale), prin urmare, *mai multă comercialitate* pornită din capul acestei administrațiuni.

Presupunând că s'ar putea trece peste aceste greutăți, că Statul ar pune la dispoziție în acest scop 5—6 milioane, că s'ar organiza rațional munca penală, că această reformă ar fi realizată, am putea vedea că corupțiunea criminală ar înceta, condamnatul ispășindu-și pedeapsa s'ar corecta, inima lui criminală s'ar înmuia, pocăința ar trebui să-i coprinză sufletul, recidiva n'ar mai fi produsă de chiar regimul penitenciar, criminalitatea ar scădea în mod considerabil.

* * *

Zic, numai presupunând buna voință a guvernanților s'ar putea aduce mult bine în această direcțiune.

Modalitățile propuse, după sistemul Crofton, cu observațiuni din punct de vedere economic, ar rezolva în bine această chestiune. Condamnatul ar trebui să și execute pedeapsa după *sistemul progresiv*, la început sub regimul *filadelfian*, apoi *auburnian*, muncind numai pentru Stat, apoi numai pentru el, putând căpăta (la jumătate din executarea pedepsei) în caz de îndreptare vădită, o libertate provizorie, cu *sistemul norvegian al tutorului*, și la 8 din 10 din executarea pedepsei, ar putea în cazuri speciale obține chiar libertatea definitivă.

Casele de Educațiune Corecțională pentru minori

Legiuitorul nostru din 1874 ocupându-se prin art. 24—27 incl. *despre nevârșnici*, spune, între altele: *delicuenții minori vor fi ținuți în niște case speciale*

care vor purta numele de case de educațiune corecțională, și în care se vor înființa ateliere de meserii agricole.—In aceste ateliere, copiii deținuți vor trebui să învețe o meserie și după un timp oare-care, acei care se vor purta bine, vor putea fi așezați la învățătură pe lângă cultivatori sau meseriași, păstrând administrația dreptul de supraveghere și putând hotărî reșezarea în casele de educațiune corecțională, dacă purtarea lor, o va motiva.

Arăt de la început dispozițiunile legii — relative la minori—spre a face să se vadă scopul acestor dispozițiuni, amintind tot deodată și desbaterile ce au avut loc cu ocazia discutării acestei chestiuni—publicate în Monitorul Oficial—din care reese că intenția legiuitorului a fost *de a îndrepta mai mult de cât de a pedepsi și de a nu distruge personalitatea lor fizică și intelectuală, ci de a o refăce și reclădi moralmente.*

Și acum, după ce arăt aceste taxte de lege, cu toată părerea de rău, viu la realitatea faptelor, spunând că: toți minorii preveniți ca și cei condamnați la pedepse corecționale până la 3 luni, își fac deținuția în comun prin închisorile județiene, din care unele nu au nici măcar pavilioane separate pentru minori, sau nu se observă strict separarea lor de adulți. În atari condițiuni, acești desmoșteniți din care unii abia ating vârsta de 10—12 ani, sunt nenorociți cu totul și pentru totdeauna, fiind cei mai expuși corupțiunii.

Să nu se crează însă, că această expunere a minorilor, există numai în închisorile județiene și că cei condamnați la o pedeapsă mai mare de 3 luni fiind trimiși la Mislea, pierd ocaziunea perfecționării în vițiu.

Nu, căci deși singura închisoare specială pentru minori este *Mislea*, nici aici nu se face vre-o distincțiune;—executarea pedepsei o ca și în toate celelalte, fără nici o metodă specială, fără izolarea de noapte, fără vre-o supraveghere deosebită, fără mijloacele educative impuse de vârsta condamnaților.

Și atunci sigur că această închisoare nu poate ur-

mări scopul pe care l'a avut legiuitorul, pe care-l pretinzând sociotata, pe care-l impune știința penitenciară.

Și, trebuie să se știe de toată lumea, că la noi se trimit anual, după felul cum sunt judecați 2, 3 și chiar 4 mii de delicuenți minori, în închisorile preventive și Mislea; așa că se poate înțelege ușor, răul cauzat și pericolul la care este expus acest tineret, grație faptului că nici după 37 de ani de la votarea legii penitenciare, nu s'a ajuns la aplicarea ei.

Văzând neaplicarea acostei dispozițiuni esențiale—*evitarea contagiunii*—renunț a mai discuta chestiunea liberării conditionale a minorilor,—care cel puțin în condițiunile actuale, dacă n'ar avea alt avantaj, ar diminua pericolul unei contagiuni mai îndelungate, precum și chestiunile privitoare la *atelierile de meserii agricole*, la organizarea regimului moral, la școală etc, pentru simplul motiv, că nefiind organizate serios nu se pot vorbi de ele.

* *

În alte părți s'a dat o deosebită atențiune executării pedepsei delicuenților minori și s'a ajuns chiar la crearea unor anume instanțe care să constate vinovăția copiilor și să se pronunțe asupra mijloacelor de îndreptare.

Ast-fel găsim în Anglia, Germania, Statele-Unite, etc. procedee cu totul superioare, care conduc la o corecțiune înfăptuită, și salvează pe mulți din aceia care la noi mor prin temnițe, făcându-i oameni de bine și folositori societății,—prin mijloace raționale impuse de știința și vederile timpului.

Voi vorbi și eu de unul din procedeele străine, de sistemul lui *Lindsay* aplicat în Statele-Unite.

Acum vre-o câți-va ani, Judecătorul *Lindsay* din Denver (Colorado) văzând corupțiunea la care se expun copii condamnați prin contactul lor cu rău făcătorii de meserie și relele cauzate prin aceste arestări, căută un mijloc de îndreptare și rezolvă chestiunea prin educațiunea rațională a voinței acestor copii.

Ast-fel prima lui grijă a fost de a face să se nască în sufletul acestor mici vinovați dorința de îndreptare, sfătuindu-i și reușind ai face să-și mărturisească vinovăția cât mai sincer.

A mers atât de departe cu formarea caracterului lor, în cât în cazurile în care trebuiau trimiși în judecată, li se liberau lor sumele necesare pentru transport, obligându-i a se prezenta singuri — neconduși de nimeni—în instanță.

El judecă pe copii ca un părinte, între patru ochi, sondă împrejurările în care se comisese delictul, trecutul copilului, viața familiei lui, legăturile de prietenie cu tovarășii ce-i aveă, și, apoi se pronunță asupra pedepsei, de multe ori trecând peste dispozițiile legii.

Felul lui de a judeca, a dat rezultate așa de frumoase, în cât Tribunalul lui a devenit special pentru copiii din Denver și foarte curând s'au croiat astfel de Tribunale, în mai multe state vecine.

În aceste Tribunale, toți copiii mai mici de 16 ani, inculpați în vr'un delict oarecare, sunt citați—și nici aceasta nu se face prin poliție, ci de *Societatea Protecțiunii Copiilor*.

Această procedură se face cât mai familiar pentru a nu se înspăimânta acești delincvenți și a apărea astfel înaintea judecătorului, pe care legea îl obligă să-și dea toată osteneala spre a face pe delincvent să-și mărturisească cât mai sincer greșala și să se vadă în el remușcarea.

Pentru această mărturisire legea pretinde o intervențiune amicală, neadmițând de cât raro ori severitatea.

Judecătorul are două mijloace de corecțiune pe care trebuie să le aplice, după împrejurări și necesitatea cazurilor. De aceea el trebuie să fie un bun psiholog și, mai mult, chiar părinte.

În cazurile în care firea copilului i se pare blândă, ascultătoare și supusă,— îl lasă acasă, după ce-i dă sfaturile necesare, rechemându-l după o lună, două, ca să vadă întru cât i-au folosit sfaturile date.

În tot acest interval, Tribunalul delegă pe un func-

ționar de a vizita pe părinți și a se informa prin vecini de purtarea copilului.

Aceasta raportează și judecătorul dacă găsește că s'a înșolat asupra copilului, când i-a examinat starea sufletească, îl trimite în *institut*, unde se dețin spre educare cei mai vinovați și care departe de a fi o închisoare, este o școală rațională de voință sănătoasă și caractere cinstite.

Aci sunt profesori speciali, cunoscători ai psihologiei infantine, care se ocupă în parte cu fiecare deținut, cercetându-l la încoput asupra împrejurărilor în care a săvârșit infracțiunea, reprobându-l prietenește și formându-l în urmă, în consecință.

Arătând toate acestea în comparațiune cu starea închisorilor noastre de copii, cred că fac să se înțeleagă câtă urgență implică o serioasă sollicitudine și câtă răspundere morală cade în sarcina acelor care nu înțeleg a da posibilitatea direcțiunii de a intra în prevederile legii, astăzi după 37 de ani dela aprobarea ei,—și de ce vină se fac culpabili cei ce nu pun toată atențiunea în conducerea acestor închisori care ar trebui să dovină *adecvurate case de educațiune corecțională*.

Inchisorile de femei

Legea închisorilor prin cap. IV art. 21—23 incl. se ocupă de femeile condamnate, dispunând:

«*Se vor afecta închisori deosebite pentru femeile osândite la munca silnică, pentru cele condamnate la reclusiune și închisoare corecțională*».

Cu toate acestea nu avem de cât o singură închisoare specială pentru femei: *Plătărești*.

Înainte de 1865 femeile condamnate la ori-ce fel de pedeapsă se trimiteau în mănăstirea *Ostrov* din Argeș

fiind ast-fel sub supravegherea stariței 'acelui Schit, care întrebuința ca mijloace de corecțiune diferite canoane bisoricești.

Mai târziu condamnatelo fură tranferate în Vlașca la Mănăstirea Comana, unde găsiră un intendent, care să le supravegheze, și apoi în 1865 fură transferate la Plătărești.

Numai de la această strămutare a început oare-care încercări de a se da de lucru arestatelor, fără însă să se poată ajunge la vre-un rezultat satisfăcător cu toate că această închisoare a fost destul de populată de la început.

De accia s'ar fi putut organiza o muncă penală cât mai productivă, chiar de la 65, mai ales ținându-se seamă de starea femeii, de modul ei de a se influența, și s'ar fi putut face ca aceste nenorocite, care de celo mai multe ori nu ispășesc de cât pedeapsa faptelor pasionate, să devină niște bune lucrătoare, într'o ramură potrivită fizicului lor, ca o dată — revenind în societate să reapară înarmate cu un mijloc de existență asigurat printr'o muncă cinstită, productivă și potrivită, spre a nu fi nevoite să se arunce în ghiarele desfrâului care conduc sau la spital sau din nou la închisoare.

Aceste zise, să vedem cum s'a înțeles să se organizeze munca penală în această închisoare specială pentru femei și cred că va fi de ajuns să amintesc că s'a început cu confecționarea unor cutii pentru chibrituri!..

E lesne de înțeles că la liberare nu puteau continua această muncă și că la eșiră lor din închisoare nu aveau posibilitatea unui câștig grație meșteșugului învățat în zilele de pedeapsă.

Voi adăoga că Societatea Anonimă pentru fabricarea chibriturilor din România nu a mai dat de lucru condamnatelor nici aceste cutii și astfel a trebuit tocmai în 1885 adică după 11 ani de la promulgarea legii în care se vorbea de organizarea muncii penale— să se înființeze un atelier de pânzărie.

Cum a fost organizată munca în această închisoare

no arată faptul că după 12 ani, adică până în 1897 —s'a lucrat în acest atelier de pânzărie cu răsboaie de lemn— cele mai primitive — așa că nu s'a putut lucra anual de cât 5—6000 kgr. bumbac.

Ceia ce e de notat este, că în acest timp erau răsboaiele mecanice „România“, cu care se putea țese de o femeie harnică, în condițiuni cu totul superioare, zilnic până la 40 m. pânză și cu o însemnată economie.

Atrăgându-se atențiunea direcțiunii asupra acestui fapt, s'a trimis cu multă greutate 10 răsboaie mecanice.

Aceasta se indentifică cu prima organizare a muncii femeilor condamnat.

Iar astăzi, dupe aproape 40 de ani dela data când trebuia organizată această muncă a femeilor condamnate, nu s'a putut ajunge la alt rezultat de cât că o deținută nu poate produce mai mult de 20 bani zilnic.

De accia cred că Direcția este datcaro să cerceteze ce câștig are proprietarul unui atelier de țesătorie, în care lucrează zilnic până la 100 de persoane, cât plătește acelui personal, și ce avantaje trage un astfel de industriaș.

Se va vedea astfel diferența de metodă și se va ști pe ce baze trebuie organizată munca în această închisoare, cât ar putea produce o deținută și ce beneficii ar avea statul, prin această reorganizare.

Ar fi și o chestiune de umanitate pe lângă cea pur economică ca femeia condamnată să poată produce în închisoare o sumă nu așa de neînsemnată, ca cea de astăzi, spre a nu se mai trezi la isprăvirea pedepsei aruncată fără nici un sprijin și fără o sumă de câteva sute de lei cu care să poată continua o muncă cinstită, pe care din păcate a trebuit s'o învețe în închisoare.

Astfel, organizându-se în mod special munca în acest penitenciar, procurându-se toate instrumentele necesare perfecționate, angajându-se un personal de profesie care să conducă atelierile din această închisoare,—sigur ca o sută de inse care ar lucra zilnic

ar putea confecționa nu numai efectele necesare Direcțiunii, ci și o bună parte din efectele necesare armatei,— producându-se cu chipul acesta mult mai mult și pentru stat, care orice s'ar zice, trebuie sub noile vederi, să-și retragă cheltuielile făcute cu cei vinovați.

CONCLUZIUNE

Arătând starea tuturilor închisorilor noastre, am lăsat să se vadă cauza acestei stări: *Neaplicarea strictă a dispozițiilor legii speciale din 1874.*

Pe lângă aceasta mă simt dator a mai pune următoarele concluziuni:

I. Trecerea tuturilor închisorilor sub dependența Ministerului de Justiție—ceiace de altfel a făcut-o mai toate Statele Europene, (Belgia, Anglia, Austria, Ungaria, Spania, Rusia, Elveția, Portugalia, Suedia, Norvegia, Grecia, Olanda, Danemarca, Serbia, Saxa, Marele Ducat de Baden, Regatul Württemberg, Bavaria).

E drept că și la noi anomalia dependenței închisorilor de Ministerul de Interne a atras de mult atențiunea cercurilor conducătoare și chiar s'a depus un proiect de lege în 1898, în sensul de a se trece la Justiție,—proiect care nici n'a ajuns în discuția Camerei.

În ultimul timp a apărut o lucrare foarte documentată a d-lui C. Rădulescu—*Studiu Penal Comparat Asupra Trecerii Administrației Inchiisorilor sub Dependența Ministerului de Justiție*,—prin care d-sa arată între altele: Inconveniențele și critica închisorilor sub dependența Ministerului de Interne, precum și Rațiunea și avantajele trecerii lor la Justiție.

Arăt pe scurt avantajele și reformele ce d-sa crede că s'ar putea realiza prin aceasta:

1. *S'ar obține o continuitate în vederea și în aplicarea operei penitenciare, printr'o reorganizare a serviciului Ad-tiv, printr'o stabilitate garantată a funcționarilor acestei Direcțiuni, și prin autoritatea morală și competentă ce o va prezenta un personal selecționat în anume condițiuni.*

2. *S'ar realiza un control continuu și eficace prin membrii parchetelor însărcinați cu aceasta;*

3. *O unitate de conducere a acestor servicii;*

4. *O preocupare mai constantă de a urmări pe condamnat în diversele faze și de a da aplicării pedepsei toată îndrumarea la care tinde scopul ei moral;*

5. *Unificarea tuturilor Regulamentelor penitenciare, reformă care ar înlesni ușor și repede introducerea sistemelor legale.*

6. *S'ar putea forma mai ușor convingerea că pedeapsa producând asupra unora din deținuți, efectele ei de amendare și că continuarea ei ar fi inutilă, nedreaptă și contrarie chiar scopului urmărit,— s'ar prevedea necesitatea introducerii unei legi de liberare condițională.*

7. *S'ar putea ajunge la introducerea legii de reabilitare readucând la viața socială pe unii din condamnații.*

8. *Și, poate că s'ar ajunge și la adoptarea Tribunalelor speciale pentru judecarea minorilor.*

Sub conducerea Ministerului de Interne, stabilimentele penitenciare, au suferit cam pretutindeni influențele dezastruoase ale aceluiași cauze politico-administrative...

Ministerul de Interne fiind prin excelență Ministerul politic, una din principalele lui preocupări este fatalmente politica interioară.

E natural ca administrațiile pendinte de acest departament să se resimtă cel puțin în parte, de această influență.—Din această cauză, administrația închisorilor dependente de Interne, a fost pretutindeni criticată, ca nefiind la înălțimea misiunii delicate ce i s'a recunoscut științificește. Influențele politice au întunecat ori-ce aptitudini și au plasat în fruntea acestor stabilimente protejați, cărora nu li s'a cerut nici o condițiune de specialitate, înăbușindu-se ast-fel ori ce progres pe calea noilor concepțiuni.

II, Reorganizarea Serviciului Administrativ.—Deși legea prevede oarecare condițiuni de admisibilitate în serviciul penitenciar, ele n'au fost nici odată res-

pectate, așa că putem spune că au căzut în desuetudine, înlocuindu-se cu bunul plac și recomandările influente—singura normă în numirea acestor delicate funcțiuni.

În Franța nimeni nu poate fi admis în vro-o funcțiune din serviciul Inchisorilor dacă nu are cel puțin bacalaureatul și un certificat de studii, obținut de la Școala Specială de studii Penitenciare, în care se predă cursuri de celebrii penaliști ca: *Leveillé*, unul din magiștrii științei penitenciare, *De Poittevin*, *Garçon*, *Vidal*, etc.

La noi *Ferdinand Dodun des Perrières* a înțeles că personalul să fie recrutat cam în aceleași condițiuni și de aceea a cerut același titlu și a pus îndatorire Directorului General privigherea și formarea acestui personal.

Întrebarea este, cum va putea ajunge la aceasta.

— A cere condițiunile impuse de lege: *diplomă și concurs de admitere*.

Apoi a propune o *lege de organizare a serviciului interior și exterior*, prin care orice funcționar nou numit, să nu poată fi admis de cât provizoriu pentru 2 ani, iar după acest stagiu să fie obligat a se prezenta la concursul de definitivat,—rezolvându-se cu chipul aceasta chestiunea formării și stabilității personalului.

Câtă importanță ar avea această lege, ne arată încă din 1900 fostul Director General al Inchisorilor, d-nul *Gr. I. Dianu*, când spune

«Ori cât de mare a fost și este în această privință (formare personalului) preocuparea noastră, mărturisim, că am întâmpinat tot felul de greutăți în recrutarea personalului, tocmai pentru cuvântul că lipsește o lege pentru organizarea serviciului interior și exterior al închisorilor, care să prevadă condițiuni de admisibilitate să răsplătească munca și să asigure cariera fiecărui funcționar, garantându-i-se stabilitatea».

Direcțiunea ar mai fi datoare să contribuie la formarea unui bun personal, trimițând în străinătate pe lângă închisorile din *Belgia*, *Germania*, *Anglia* și chiar *Austria* pe aceia dintre funcționari care ar da

probo vădite de capacitate, dându-le posibilitatea de a vedea și învăța mult, fără mari cheltuieli și îmbogățindu-le ast-fel cunoștințele cu tot ce reclamă o ast-fel de funcțiune.

Budgetul închisorilor nu s'ar îngreuna mult, — și poate de loc dacă s'ar alunga *sinecuriștii*, care îndeplinesc de formă diferite oficii, și ale căror lefuri ar fi de mult folos acestei instituțiuni, trimițând 2—3 funcționari pe an în străinătate, în loc de a arunca lefuri și diurne de complezență.

Sigur că ar trebui o diferențiere de tratament spre a se atrage elemente capabile și a se emula dorul de muncă, înființându-se pentru cei stabili oare care gradațiuni.

Prin urmare, în aceste condițiuni, fie-care funcționar ar fi dornic de lucru și s'ar da seama de importanta funcțiune ce ocupă, de răspunderca morală ce-i cade în sarcină, și ar lucra cu plăcere și folos, căci ar ști că o deschisă o perspectivă, stabilitatea, avansarea, etc.

Atunci bucuros și-ar îmbogăți cunoștințele și s'ar prezenta la concursul de definitivat, formând din slujbă o carieră.

Concursul de stabilitate, obligatorie pentru orice funcționar, ar da cele mai bune rezultate, pentru că prin el s'ar selecționa personalul, menținându-se numai aceia care ar căuta să posede cunoștințele necesare din drept, știința penitenciară, medicină legală și mintală, psihologie, notiuni administrative, de contabilitate, etc.

Așa se practică și în alte țări, așa se formează și obține stabilitatea personalului, prin concursuri, în fața unor comisiuni prezidate de un Profesor Universitar de Drept Penal, în care ia parte și Directorul General, Un profesor de Psihologie, Un Medic legist, Șeful Contabilității din Direcțiune, — ast-fel de concursuri propun și eu spre binele și folosul instituțiunei și personalului ei.

Acum o întrebare: cum își va putea asimila cuno-

științele de mai sus, un funcționar, care este afară, în provincie, la vr'unul din penitenciarele centrale?

Nu are nici posibilitatea de a-și cumpăra studiile ce iar fi necesare, chiar admitând că le ar putea înțelege, având bine înțeles un sprijin cultural pentru aceasta.

— Și chiar acei care ar locui prin apropiere și ar putea veni mai des prin Capitală, n'ar ști ce să ceară, ce volume să caute, ce autor să consulte, pentru că ast-fel de studii sunt foarte rare chiar în străinătate, și ca atare, chiar de ar găsi ceva ar trebui să se ciocnească de inconvenientul limbei, negăsind în românește nimic pentru cultura lor profesională.

Astfel ar trebui să apară și la noi o *revistă penitenciară*, după modelul revistei similare franceze, care să se trimeată întregului personal, pe un abonament cât de modest, și în care să se publice pe înțelesul tuturor, studii în sensul cunoștințelor necesare acestui serviciu,—de către chiar aceia care ar forma comisiunea de examinare.

Grefierii să fie și ei obligați a se prezenta la concursul de stabilitate, și chiar la cel de Director, după 3 ani de la numire, acordându-li-se gradațiuni până la vacanțele de directori.

În acest caz ar putea și ei, fi mult mai folositori de cât sunt astăzi și ar ajuta cu folos pe directori în rolul de reformatori ai caracterelor deținuților.

O chestiune de foarte mare importanță este fără îndoială, și supravegherea deținuților în interior, de către *gardieni*.

Voi spune că recrutarea gardienilor ar trebui să se facă în anume condițiuni,—arătând că după legea noastră, gardianul este unul din cei mai importanți factori, fiind în continuu contact cu deținuții. și că, cu toate acestea, nu este plătit astăzi de cât cu 48 lei lunar.

Ar trebui, în prim rând să se revie la dispozițiunile art. 53 din lege, care prevede 3 clase de gardieni, plătiți cu 80, 50 și 30 lei lunar, avându-se în vedere serviciul lor foarte obositor și penibil, plin de

responsabilități și pericole, tentațiunilor la care sunt expuși și faptului că *duc o viață mai grea chiar de cât a deținuților* (C. Rădulescu).

Gardianul ar trebui să fie un factor de ordine, de moralizare și de disciplină a închisorilor, dar pentru aceasta s'ar impune condițiunea ca aspiranții la aceste posturi să fie sergenți liberați și formați anume pentru serviciul închisorilor — după sistemul Belgian — organizați militarmente, modificându-se sus-citatul articol în sensul de a fi împărțiți numai în 2 clase cu 80 și 100 lei lunar, iar cei meritoși și devotați serviciului să poată fi avansați *Intendenți*, cu un salariu de 120 lei lunar.

* * *

Prin urmare, funcționarul merit să conducă un penitenciar trebuie să fie format în consecință, să aibă o garanție de stabilitate și avansare, să studieze și să-și asimileze cunoștințele necesare spre a-și putea îndeplini mai bine rolul de educator al condamnaților, *căci nu e ușor a conduce o instituțiune socială de amendare morală, și a fi în fruntea a 2—300 de indivizi căsuți în miserie, desfrâu și alcoolism, a ști să combată viciul și corupțiunea, despiciând sufletele lor, pentru a descoperi sentimentele nealterate încă de perversitatea răului, a le cultiva și înălța, redeșteptând într'înșii pornirile bune care pirotesc, și a-i face să înțelcagă respectul dreptului și autoritatea legii, ridicându-i în proprii lor ochi.* (C. Rădulescu).

De aceea propun stabilitate în aceste funcțiuni, stabilitate care să se obțină prin concursuri, de aceea propun apariția unei reviste penitenciare, care n'ar costa de cât maximum 500 lei anual pe Direcțiune, de aceea cred că nu s'ar îngreuna cu mult cheltuelilo dacă s'ar trimite anual câte 2 funcționari d. ex. în străinătate, (3—4000 lei anual), — iar în schimb s'ar forma un personal demn și capabil, care ar putea cunoaște sufletul, caracterul și perversitatea

condamnatului și ar ști să aplice fiecărui deținut mijloacele de îndreptare, potrivite cu firca lui, veștejindu-le faptele criminale, evocându-le dorul de familie, copii, — arătându-le binefacerile libertății, mulțumirea ce procură cinstea, binele și adevărul.

Numai un personal anume format pentru această carieră, ar putea lucra cu folos, ar provoca remușcarea și dorința de îndreptare a condamnaților și n'am mai vedea revolte și răscoale în chiar aceste case de pocăință,—pentru că, un astfel de funcționar și-ar înțelege datoria de a face pe condamnați să priceapă, că modul cum trebuie executată pedeapsa nu depinde de loc de capriciul lui, ci ea naște odată cu pronunțarea pedepsei,— că numai așa și nu altfel, se poate executa pedeapsa la care au fost condamnați.

Dupe ce personalul va fi anume format, și numai dupe ce se va intra în prevederile legii, aplicându-se sistemul pe care ea l'ordonă, se va putea vedea efectul binefăcător ce Școala, Lectura, Vizitele Celulare, Conferințele Educative, Religia, Comisiile de privilegere, etc, le ar avea asupra deținuților, și numai atunci închisorile ar fi scoase din starea de astăzi, când nu sunt de cât școli de vițiu corupțiune și recidivă.

Prin urmare, terminând acest capital ropet:

1. *Introducerea sistemului celular mixt*, prevăzut de lege,—și aceasta cât mai urgent, reamintând că opera penitenciară nu se va putea săvârși până nu se va aplica acest sistem și că ori-ce întârziere e în detrimentul societății, — iar de se poate, introducerea Sistemului Progresiv care e și mai superior;

2. *Formarea unui personal apt*, bine înțeles cu oare care sacrificii din partea direcțiunii, căci dupe cum spune Gr. Dianu: *Regulamentele închisorilor valoroasă atât cât valorează cei chemați să le aplice*;

3. *Stabilitatea acestui personal*;

4. *Inființarea unui corp de gardieni*, după exemplul dat de Belgia;

5. *Organizarea în mod serios a muncii în toate închisorile*;

6. *Și oferirea unui tratament mai convenabil acestui personal*.

Se impun toate acestea, și de aceea atrag bine-voința atențiune celor în drept,—închinând această broșură aceluia care va reuși să schimbe starea de azi a Inchișorilor.